

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a lap tulajdonosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy I. hasdobs petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyomdá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Alapeszme.

Budapest, 1898. okt. 29.

Mint Vergilius Dantét a pokolból, úgy vezessen ki egy pillanatra minket Horváth Boldizsár fenékfelől szemlére a parlament helyzettől nyomorult marazmusából. Vezessen ki a nehéz Cerchiók átröpülésével az eszmék fényesebb és tisztultabb világába, honnét a pártszenevedély és önmarcangoló harag már régen száműzte nemzeti politikánkat.

Az elhunyt nagy lelkével keressük azon alapeszmét, mely nemzetünk és államunk rekonstrukciójához szükséges, azon nagy és széles alapok lerakásához, melyeken fajunk újjászületése megtörténhetik.

Szomorú, hogy ez alapeszmét még mindig csak keresni kell s nem emelkednek ég felé annak a magasságban elvesző, hatalmas oszlopai. Legnagyobb baj pedig az, hogy ez alapeszmét sivar pártharcaink között nem is igen keressük. A nemzeti politikának hiányzik még a legnagyobb szellemek által különben megtisztított emlékü Macchiavellije is, a ki csak a célt tekintve, de feltalálja a nemzetmentő eszmét. Horvát Boldizsár pedig, bár öntudatlanul, szavakkal ki nem fejezve, példája és cselekedetei által rámutatott azon alapeszmére, mely nagy állami és nemzeti regenerációnk keresztülviteléhez okvetlenül szükséges. Valami atómnak kell lennie a magyar egyenes lélek és komoly jellem dacára a Macchiavellizmusból nemzeti politikánkban. Annynak minden- esetre, hogy egyetlen alapelv s annak kizárólagossága nem lehet kiinduló pontunk s eszközünk. Minden eszme és eszköz kell, hogy rendelkezésünkre álljon nemzeti célunk megvalósításánál. A tiszta demokrácia sem lehet a kizárólagos alapeszme, nem különösen akkor, ha ez nem vezetne bennünket nemzeti célunkra. A kérdés mindjárt alkotmányosságunk első korszakában föl volt vetve, fölvetették Andrassy Gyula gróf és Horváth Boldizsár. A nagy miniszterelnök az osztálygóg tévedésébe esve, nyíltan szembeszállt a demokrácia eszméjével s az arisztokratikus elvet igyekezett a magyar politika alapjává tenni.

Szerencsére a nemzet nem követte teljes mérvben a jeles államférfi tévedésének útját. Az arisztokratikus elv sem abszolút rossz, mint abszolút rossz nincs egyáltalán a politikában. Sőt ama bizonyos említett atóm vibrációjától vezetve, a nemzet elfogadhatná az arisztokratikus elvet is, ha ez garanciát képezne, miképp céljára

el fogja vezetni. A mi nemzeti célunk azonban csak a fejlődés és egység útján keresztül érhető el; az arisztokratikus elv pedig többé-kevésbé inkompatibilis mind a kettővel. És a midőn a nemzet vezetői tévednek, e rajt szenved az előbbi, a klasszikus mondás szerint, hogy achivusok bűnhődnek az Olympus vétkéért. A magyar nemzet, bár nem adta át teljesen magát az arisztokratikus elvnek, az utolsó három évtized alatt mégis több engedményt tett annak, mint bármikor azelőtt. Engedményeket tett intézményekben s a mi tán még nagyobb baj, a földbirtokpolitikában.

A valódi bajt, sőt majdnem csapást azonban az képezi, hogy történelmi fejlődésünk és gondolkodásunk a nemzeti alapeszme tekintetében megzavarodott, ugyanígy, hogy ez még ma sem tisztult meg. A történelmi alap pedig, a melyen Magyarország nyolc századon keresztül állt, egészen világos és tiszta. Valami paradoxonszerű látszik ezen, de mégis nagy igazság rejlik lényegében. A középneemesség demokráciája volt azon varázsige, mely nemzeti egységünket megteremtette és föntartotta. Nem hasonlított ez eszme sem a régi, sem az új felfogásokhoz a demokráciáról és mégis magában foglalta a demokrácia nemesebb és tisztultabb lényegét. E nemesi demokrácia áthatotta egész nemzetünket és társadalmunkat s akképp volt szélesíthető, mint a mily mértékben szélesedett fejlődése következtében a nemzet. Kiváltságai dacára e nemesi demokrácia nem volt kizárólagos, sőt leszállott egész a legnépesebb elemekig s áttörte a faji és nemzeti-ségi korlátokat.

Valódi demokrácia, a hatalmas polgári elemben gyökeredző néprajzi eszme sohasem létezett Magyarországon, mert hiányzott ehhez a főalkotó elem, a városi polgárság. Azon elem, mely Franciaország politikai és társadalmi fölfogását annyira átgyúrta, hogy Aumale herceg szerint Franciaországban még a korona és az arisztokracia is demokratikus fölfogású kell, hogy legyen. A mi történetünk azt a fölfogást sem ismeri, melyet Anglia fejlődése hozott létre s tartott fenn az újabb korig, a mely szerint az angol nemzet arisztokratikusan gondolkozik, azonban demokratikusan cselekszik. A magyar középneemesség demokráciája egészen sajátos fejlődés eredménye s teljesen megfelelt céljainknak, a míg a nemzeti alap, ugynevezett demokratikus átalakulásunk következtében meg nem változott.

Az új helyzethez és fejlődési irányhoz új alapeszme kellett s nagy baj, hogy midőn ez

alapeszmét kerestük, közszellemünk arisztokratikus lökést kapott. Pedig legegyszerűbb leendett a történelmi fejlődés továbbképzése s az új viszonyokhoz való alkalmazása. A nemesi demokrácia helyére a nemzeti intelligencia demokráciájának kellett volna lépnie. A régi, nemesi demokrácia ugyanis magában foglalta a nemzeti intelligenciát s az összes ugynevezett honorációkat fölvette kebelébe. Most az intelligenciának kellett tágasabb fogalommal lennie. Ennek kellett volna mindent magába ölelnie, a mi szebb és nemesebb, kiemelkedik akár a magyar faj, akár a nemzeti-ségek kebeléből. A magyar értelmiség volt hivatva, hogy megteremtse nemzeti egységünket, összeforrasztva s kompakt egységbe gyúrva minden szétválasztó elemet. A népies alapokon nyugvó nemzeti intelligencia, melyet pusztán ornamentikával lát el az arisztokracia: ez a nemzeti alapeszme, a cél és eszköz egyszersmind.

Az ész és értelmiség nagy központosító és egységesítő demokráciájának képviselője volt Horváth Boldizsár, s fájdalom, mindjárt alkotmányosságunk kezdetén nemes zászlajával együtt elbukott. Nemzeti intelligenciánk kétségkívül fejlődött, sőt bizonyos irányokban bámulatosan kiterjeszkedett. Nem csekély egységesítő erőt is mutat, de nincs elég hatalma, tekintélye és erkölcsi sulya, hogy a nemzeti politika vezetését határozottan az ő kezében legyen. Megbontják és megzavarják nem csak az egységrontó nemzetiségi fejlődés, a melyet a nemesi demokrácia nem ismert, hanem egyszersmind a felekezeti harcok és habár nyíltan föl nem lépő osztályellentétek. A főbaj az, hogy nemzeti intelligenciánknak központja és atraktív ereje gyengült meg azon társadalmi réteg bukása következtében, mely a nemesi demokrácia örököse és letéteményese volt. Közép földbirtokosságunk nagy része elzúllott, másik része pedig történelmi multjával ellentétben arisztokratikus fejlődési irányt vett. Így nélkülözi nemzeti intelligenciánk azon anyagi és erkölcsi sulyt, melyre föltétlenül szüksége volna, hogy feladatának megfelelhessen.

E hiány és hézag dacára nemzeti alapeszménk még sem változhatik s a sulypontnak még sem szabad áthelyezkednie máshová, mint a hová ez való. Az értelmiség demokráciájának kell a társadalmi és politikai hatalmat kezében tartania, vagy a mennyiben ez kisiklott volna kezeiből, vissza kell szereznie. Nem a saját, hanem a nemzet érdekében. Minden tévedés és zúllás dacára, a nemzet értékes zömét még mindig a nemesi

A „BÁCSKA“ tárcája.

A GYÉMÁNTKÖSZÖRŰS.

R. Bonin H. regénye.

Fordította: Szöllösi Jenő.

(Folytatás.)

(34.)

Harminkettedik fejezet.

Sűrű fekete felhő borította be Hollandia egét. Esett az egész országban. A szél csak úgy korbácsolta a Zuider tó sárgás vizét s toronymagasságra bányta fel kűnn a tenger mozgó, zajgó hullámai, felzavarta a kanálisok vizét s a szélmalomok vitorláit oly dühödten hajította, hogy a molnár kénytelen volt elakasztani a vitorlát, nehogy az örült forgásban tökre menjen a malma; majd átfutotta a szél a végtelen rónaságot, megráznán az átázott vetéseket, bokrokat és falombot.

Ilyen zivataros napokon szivesebben ül szobájában az amsterdami ember, az asszonyfele még a sárgarézből készült stooft, a lábmelegítőt sem átálja talpa alatt. De ma, ellenére a nedves, hűvös őszi időnek nagy a tolongás az igazságügyi palota körül. Ma van a tárgyalása a nagy hullámokat vert, szenzációs bűnténynek, van Heeren, a szélben ismert kapitány ügyét s a Donna Anna tüzesetét, azzal a csodálatos Sivers Pállal, veszi ítélet alá a bíróság.

Az igazságügyi palota nagy tárgyalótermének a nézőközönségnek fentartott részét ma zsufolásig megtöltötte a kíváncsi néptömeg. A patkóalakú asztal fejeit ott állott Hollandia zászlaja. Az államügyész aktáiban lapozgat, a zöld posztóval bevont asztalon ott hever a nagy revolver, melylyel van Heeren a négert lelőtte. Az asztal körül helyet foglal az esküdtszék balra a bíráktól; jobbra tőlük egy rajz hever, van Heeren ama

szobájának képe és alaprajza, melyben a gyilkosság megesett. A gyorsírók is helyet foglaltak asztalaiknál. Az államügyész jelt ad s van Heeren elővezetik. — Egyenes testtartással, ruganyos léptekkel jár, a hogy mindig szokta; hosszú kék kabátja van rajta s a lakkos kapitányi spikát huzta fel utóbbi időben nagyon is öszülő fejére.

Bírái előtt kissé meghajolt, a nézőket egy tekintetre se méltatván, leült a vádlottak padjára; kezében egy összehajtott iv papirost tartott.

A tárgyalást megkezdik.

Az államügyész a szokásos formalitások után felolvasta a Kurt Lajos van Heeren elleni vádat. A Ben Halimon elkövetett gyilkossággal vádolja őt. A vád apróra elmondta az egész Donna Anna affért, úgy, amilyenek mi azt a Blomkisz és védő közt folytatott tárgyalásból ismerjük: tiz pontba foglalva.

— Hogy azon éjjel mi történt a hajó rakományával — fejez be beszédét az ügyész — azt nem tudjuk. Ben Halim azonban tudta ezt, jól tudta s utóbb már terhére vált a kapitánynak, amiért is jónak látta a kapitány a kormányosát eltenni láb alól. Egy hallatlan csalás — a kapitány ellen eme vádat fentartom — előzte meg e gyilkosságot s e gyilkosság annak szükségképeni folyamánya.

Az államügyész beszédét halotti csend követte. — Van Heeren mindezt a szörnyű vádat nyugodtan hallgatta s még egy arcizma sem rándult meg.

Az elnök ama kérdésére, hogy van Heeren bűnösnek tudja-e magát, a kértzett felemelkedvén, erős, hangos hangon szólott:

— Nem!

Most a kormány által a kapitány mellé rendelt védő akart szólani, de van Heeren utját vágta szavának.

— Uraim! kezdé tisztán, hangosan s mély tekintettel vetve az esküdtszék. Védelmemet nagyon rövidre fogom. Amit az államügyész ur a Donna Anna afférra

vonatkozólag itt elmondott, az lángelméje, éles esze iránti mély tiszteletre készíti a hallgatót, csak az a baj az államügyész urra nézve, hogy mindaz, amit elmondott, tiszta fantázia — államügyési fantázia! Minden ilyen ügyes államügyész, mint az ur is, aki engem vádol, száz hasonló mesét is ki tud ugy színezni, hogy az utolsó szemig valónak tetszik. Tulajdonképen nincs egyéb vallani valóm, mint amit már egyszer bementam, a dolog tiszta, igaz lefolyását — tehát nem fantáziát, uraim! Az az ember pénzt akart tőlem, én nem adhattam neki, ő erre nyelvtünk legbecsmérlőbb szavaival illetet. Én felugrottam, hogy szobából kidobjam, erre ő kirántá élesre fent kését s nekem esett, én felfogtam revolveremet, megbuztam a ravaszt; a fekete besztia ennek láttára fegyverállványomhoz fordult az ajtó mellett: tudtam, mi vár rám, ha megfordul s a kutyát ártalmatlanná tettem. Ha ez szándékos gyilkolás, uraim, akkor is be kell vallanom, hogy ebben a pillanatban is, ha hasonló helyzetbe kerülök — itt önök előtt nyíltan bevallom — hogy hasonlóan ugy cselekedném, százszor is ugy, mert előbb lövöm én le a támadott, semhogy összetett kézzel, nyugodtan magamat agyon lövessem — egyéb mondani valóm nincs!

Kolozs és András kihallgatására került most a sor; mindkettő csak a néger orditozását hallotta s hogy a kapitányt legazemberezi, mire a szobába értek, a néger már élettelenül hevert a fegyverállvány lábainál.

A kirendelt védő előadja a kapitány helyzetét, elmondja, hogy a négert a kést markában szorongatva lelték s más egyebet.

Az esküdtszék tanácskozára vonult vissza. Röviddel rá kibírdették a határozatot, melyszerint a vádlott „nem vétkes“.

A kapitány ezerranéu arcán még csak egy izom sem rándult meg.

A nézők oldalán zsvaj és morgás volt hallható. Az elnöklő bíró felemelkedett helyéről s kimondta az

demokrácia természetes utánképzése, az intelligens közép- és felső osztály képezi. A széthúzó elemek nem lehetnek sem a politikai, sem a társadalmi hatalom, mert különben a decentralizált vezetésbe bele fogják szólni a nemzetiségek is. A magyar politika célja e szerint az értelmiség demokráciájának teljes rekonstrukciója, hogy rekonstruálható legyen a nemzeti és állami létünk. Ezzel tisztába kell jönnünk három évtized múltán.

Fájdalom, nem jöttünk tisztába akkor, a midőn három évtized előtt Horváth Boldizsár példája megadta rá a módot.

De vajjon a parlamentarizmusunk és párt-harcaink szörnnyű elvadásása közepett képesek leszünk-e a tisztább felfogásokra és nemesebb elmékedésekre?

Beksics Gusztáv.

Jubileumi emlékezem.

— Ő Felsége ötven éves uralkodói jubileumának emlékére alapított emlékezem polgári tisztviselők részére. —

O császári és apostoli királyi Felsége 1898. évi augusztus hó 18-án kelt legfelső kéziratával, uralkodása kezdetének ötvenedik évfordulója emlékére, az állami polgári hivatalnokok és alkalmazottak részére egy 1898. évi december hó 2-án adományozandó emlékezem méltóztatott legkegyelmesebben alapítani és erre vonatkozólag a következőket megállapítani:

I. Ezen érem, mely a „Jubileumi érem állami polgári alkalmazottak részére” címet viseli, kizárólag 1898. évi december 2-ának emlékére adományoztatik.

II. Ezen érem nemi különbség nélkül mindazoknak adományozandó, kik az 1848. december 2-ától 1898. december 2-áig terjedő időszak alatt állami polgári szolgálatban vagy más, ezzel egyenlőnek tekintendő nyilvános szolgálatban álltak, vagy még állanak, még pedig ha 1898. december 2-án tényleges szolgálatban vannak, tekintet nélkül addig betöltött szolgálati idejükről, ha pedig már nem tartoznak többé a tényleges állományba, csak akkor, ha legalább tíz évet szakadatlanul töltöttek állami, vagy ezzel egyenlőnek tekintendő szolgálatban és sem fejelemlyen uton nem bocsátattak el, sem az állami szolgálatból való kilépésük óta nem estek olyan fenytő-bírói ítélet alá, mely a rendjelek és kintüntetési jelvények elvesztését vonná maga után.

Ideiglenes és végleges szolgálati minőség közt különbség nem teendő.

Kizárandók azonban mindazok, kik az államhoz csak szerződési, felmondható viszonyban állanak, az az tisztelendő, jutalomdíj stb. fejében vannak vagy voltak alkalmazva.

Az érem adományozása előzetes jelentkezésre történik, még pedig a még tényleges szolgálatban levő hivatalnokok stb. közvetlenül följebbvaló hatóságuknál tartoznak igényüket rövid uton bejelenteni, azok ellenben, kik nem állanak többé tényleges állami szolgálatban, a közigazgatási országos hatóságoknál, a hol az éremre való igényüket igazoló okmányok is felmutatandók.

Az állami polgári alkalmazottak részére alapított jubileumi érem a fegyveres erőnek szánt jubileumi emlékezemtől függetlenül adományozandó.

III. Az állami polgári alkalmazottak jubileumi érme bronzból való és 39 milliméter széles vörös-fehér szalagon a mell baloldalán viselendő.

Az előlapon Ő császári és apostoli királyi Felsége arcképe van e körirással: FRANC. JOS. I. D. G. IMP. AUST. REX. BOH. ETC. ET. REX. AP. HUNG.; a hátlapon pedig e följírás: „SIGNUM MEMORIAE.”, körülírva az MDCCCXLVIII—MDCCCXCVIII évszámoktól.

IV. A jubileumi érem az ezüst érdemkereszt, esetleg a katonai érdem érem, a hadi-érem és az újon alapított „Disz-érem negyven évi hű szolgálatért” után sorakozik.

itéletet, melynek értelmében a vádlott a vád és következményei alól felmentetik.

Most egy órai szünet következett, amelyet a kapitány a teremben ülve töltött el. Grogot hozott magának.

Ezalatt bevezették a Donna Anna legénységét, akik a kapitány mellett, aki most a tanúk padjára ült, foglaltak helyet.

A kapitány arra kérte gépészét, hogy még egy grogot hozasson neki. Nagy fáradtságot érez csontjában, a fogság elszibbasztja a tengerész embert, úgy mondá. Az erős és forró italt egy kortyig kiitta a hosszú pohárból.

Másik államügyész jelent meg a teremben, más gyorsírók jöttek s belépett Simson is a védők asztalához ült. Az elnök megrázta a csemetyűt, mire bevezették Sivers Pált. Elegáns fekete ruha volt rajta, sötét haja fogsága alatt ismét hosszúra nőtt, hosszú, fekete szempillái alól mintegy keresve, kutatva járatta körül nagy szeméit. Mély hatást gyakorolt megjelenése a közönségre, különösen a női oldalra, a hol felemelkedtek, még a székekre is felhágáltak, hogy a vádlottat jobban lássák.

Sivers Pál helye szembe került a kapitánnyal — van Heeren a vádlott jöttére felkelt helyéről — nagy nyugtalanság vett rajta erőt, idegesen ült le ismét székre s szándékosan kerülte el egykori hajólegényének tekintetét.

Sivers Pál se nézett a kapitány felé.

Az új államügyész megkezdte vádbeszédét Sivers Pál párisi származású idegen ellen, a Donna Anna felgyújtásával vádolva őt, mely tűz emberéletet veszélyeztetett s a hajó rakományát hamuvá égette. A tett elkövetésére oka nem volt. A törvényszéki orvosok jelentése szerint örültségi roham, pillanatnyi elmezavar ki van zárva. A tanúk egyhangú vallomása azonban megerősíti a vádat s őt illetik a tűzgyújtással. A ka-

Ha ezen érem tulajdonosa egyúttal a fegyveres erő tagjai számára való jubileumi emlékezem is bírja, akkor ez utóbbi az állami polgári alkalmazottak részére való emlékezem előtt sorakozik.

V. A jubileumi érem tulajdonosának halála után az érem az örökösöknek marad.

VI. Tulajdonosi bizonyítvány ez éremről nem állittatik ki.

VII. A büntető törvénynek a rendjelek és diszjelvevények elvesztésére vonatkozó határozmányai ezen éremre vonatkozólag is alkalmazást nyernek.

Városi közgyűlés.

Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága tegnap d. e. 9 órakor tartotta meg rendes őszi közgyűlését, melyre a bizottsági tagok majdnem teljes számban megjelentek.

Dr. Vojnits István főispán a gyűlést megnyitván, annak első tárgyaként felolvasottat Őfelségének Erzsébet királyné Őfelsége elhalálozása alkalmából „Népeimhez” intézett legfelsőbb kiáltványát, melyet a közgyűlés állva hallgatott végig s egyhangulag elhatározta, hogy az a közgyűlés jegyzőkönyvébe egész terjedelmében bevételessék s a polgármester azon intézkedése, hogy ezen legfelsőbb kiáltványt a legkiterjedtebb módon közhírré tette, — jóváhagyólag tudomásul vételessék.

Ezután felolvasottat a polgármester urnak a közügyek állapotáról megszerkesztett terjedelmes és szakavatott jelentése, melyet lapunk jövő számában közölünk. A jelentést a közgyűlés lelkesedéssel és örömmel vette tudomásul, minek kifejezésül dr. Donoszlovits Vilmos bizottsági tag szólalt fel s kifejezte azon meggyőződését, hogy a polgármester ur ügyszeretete és buzgótsága valószínűleg vezetői azon tívűs terveket, miket programbeszédében megígért, s amelyeknek keresztülvételére tisztikarával együtt lelkes buzgalommal törekszik.

3. A gazdasági és pénzügyi bizottság javaslata Őfelsége a királyné szobrára adandó összeg megállapítása tárgyában. — A törvényhatósági bizottság felelhetlen emlékü nagy királyné emlékére felállítandó szobor költségeihez 1000 koronával járul.

4. A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszter ur leirata az országos központi hitelszövetkezetbe részletekkel jegyzése iránt. — A törvényhatóság két egyenként 1000 korona értékű alapítványi üzletre szegye.

5. A nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter ur leirata a köztisztasági és közrendészeti szabályrendelet módosításának jóváhagyása tárgyában és ezzel kapcsolatban a gyeppemsteri állásra vonatkozó pályázat kiírása. — A jóváhagyó rendelet tisztelettel tudomásul vétetik s a gyeppemsteri állásra f. évi november hó 21-éig lejáró pályázat hirdettetik oly feltétellel, hogy a város a gyeppemsternek legfeljebb évi 1000 ft átalányt fizet, s a magán pócegdörök tisztítására pályázó által hektoliterenként számítandó egységárbán ajánlat adandó.

6. A házipénztár és közevési alap 1899. évi költségelölirányzata. — A költségelölirányzat minden változtatás nélkül elfogadtatik.

7. A nyugdíjalap 1899. évi költségelölirányzata. — A költségelölirányzat minden változtatás nélkül elfogadtatik.

8. Az utialap 1899—1900. évi költségelölirányzata. — A költségelölirányzat minden változtatás nélkül elfogadtatik.

9. Az üresedésben levő I-ső rendőralkapitányi állás választás utjánai betöltése. — Az üresedésben levő I. rendőralkapitányi állásra a kijelölt bizottság által I. helyen Veszelinovich Milorád titeli szolgabíró, II. helyre Vojtka Antal szabadkai lakos jelöltetett. A két jelölt közül Veszelinovich Milorád egyhangulag I. rendőralkapitányi választatot meg.

10. A Falcione Gyula-féle ösztöndíj alapítványánál üresedésben levő 2 hely betöltése. — Az üresedésben levő két ösztöndíj egyike Jakob Árpád I. oszt. kereskedelmi iskolai tanulóknak, mint az alapító rokonának, a második pedig Czinkler Kálmán III. évi műegyetemi hallgatóknak adatik.

11. János Gusztáv zombori lakos kérvénye városi

pitányt felhívjuk, hogy itt az esküdtek előtt adja elő ujból a spickeroegeti esetet és előzményeit.

Egyenes, ruganyos testtel pattant fel van Heeren s kezdé:

— Uraim! hosszú vizsgálati fogságom alatt elég időm volt a gondolkozáshoz, sokat foglalkoztam az esettel s kétség merült fel lelkemben első vallomásom igazsága iránt. Nem tartom épen lehetetlennek — folytatá emelkedett hangon — hogy nem a néger gyújtotta-e fel hajómat gyűlöletből, boszúból, mert vesztett fejeledelem iránt táplált érzelmeit, utóbb igényeit a mint illet, gunyos nevetéssel elutasítottam; ezt a szegény ifjút is, most úgy tetszik előttem, féltékenységből lökte a tengerbe. Legutolsó szóváltásom, melyet e fekete latorral vittem, adta az első rugót e kétségemhez s itt elmondott feltévesemhez.

— Adott-e ön tápot a néger féltékenykedésére? kérdé az esküdtek feje a vádlottat.

— Van Heeren kisasszony barátságos volt velem szemben, felelé Pál, egyéb semmi. Hogy a néger féltékenységből lökött a tengerbe, az igaz; mert mikor a hajószele telt, a fülleme ordítá: „már magáért azért a szépséges fehér leányt is el kell veszned!” s nem érthetett mást alatta, mint van Heeren kisasszonyt.

Másik esküdt állt fel.

— Vett-e ön olyasmit észre, a mi arra mutat, hogy Ben Halim gyújtotta volna fel a hajót? kérdé Páltól.

— Nem vettem észre!

Az egyik bíró meg ezt kérdé tőle:

— Talán van valaki más ellen gyanuja, hogy az gyújtotta volna fel a hajót?

— Nincs!

(Folyt. köv.)

maradványföld örök áron leendő átengedése iránt. —

A kérelemnek hely nem adatik.

12. A helybeli katonai állomás parancsnokság átíratá a sikarai lövőde bérletének 25 évre leendő meghosszabbítása iránt. — A sikarai lövőde bérlete 25 évvel meghosszabbittatik.

13. Kaufmann S. utóda kérvénye a városbáz épületben bérbé birt bolthelyiség albérlébe adásának engedélyezése iránt. — A kérelemnek hely adatik.

14. Az aszfalt járdára vonatkozó árlejtési hirdetmény bemutatása s azzal kapcsolatos intézkedések megtétele. — Minthogy az árlejtés eredménye a reményeknek meg nem felel, 1898. november hó 21-ével lejáró határidőre újabb árlejtés hirdettetik.

15. Az artézi kut furása iránt megtartott árlejtés eredményének bemutatása. — Minthogy a beérkezett ajánlatok egyike sem nyújt elfogadható díjakat, új árlejtés hirdettetik oly hozzáadással, hogy a csövek kezdő vastagsága 100 milliméterre csökkentetik.

16. A városi kertésszel kötött munkabérszerződés bemutatása. — A kertészeti bizottság által megszövegezett s a jogügyi bizottság által felülvizsgált szerződés egész terjedelmében elfogadtatik s aláírásával a város polgármestere megbizatik.

17. Buzadzsis Péter és társának kérelme a Zsák utcának meghosszabbítása iránt. — Minthogy az utca meghosszabbítását sem a közlekedési, sem a körendészeti tekintetek sem kívánják, — a kérelemnek hely nem adatik.

18. Janyatovits Pál és társainak kérelme a felekezeti nélküliek részére temetkezési hely kijelölése iránt. — Folyamodók részére temetkezési helyül a sztapári járás föld 24. számú részletéből 200 □ öl átengedetetik.

19. Guszvány Mihály és neje kérvénye az apatini uti csárda bérletjogának átrubázása iránt. — Minthogy az eredeti bérlő a bérlet jogát fenn óhajta tartani, a kérelemnek hely nem adatik.

20. Kórits Eszter kérvénye 61 ft 75 kr bekebelezett perköltség törlése iránt. — A törlései engedély kiadása elhatározattatik.

21. Czeder János kérvénye bírói letétbe helyezett 3130 ft értékű kötvényeinek kiadatása iránt. — A kötvények kiadása elhatározattatik oly feltétel alatt, hogy az esetleg elvesztett kamatok és hasznokért szavatosságot nem vállal.

22. Az 1897. évi nyugdíjalapszámadásnál mutatózó 663 ft 33 $\frac{1}{2}$ kr kiadási többlet megtérítése. — A kiadási többlet a házipénztár által megtérítettik.

23. A városi negyedmesterek kérvénye fizetésök felemelése iránt. — A kérelemnek hely nem adatik.

24. A városi segéd- és kezelőszemélyzet kérvénye drágasági pótlék iránt. — A kérelemnek hely nem adatik.

25. A városi szolgák kérvénye drágasági pótlékuknak 1899. évre leendő megadása iránt. — 1899. évre az I. osztályú hajduknak évi 24 ft.

26. A közigazgatási bizottság bemutatja Matzitz Lajos törvényhatósági állatorvos fegyelmügyében hozott marasztaló határozatot. — Tudomásul vétetik.

27. A városi igazoló választmány jelentése a legtöbb adót fizető bizottsági tagok 1899. évre megállapított névjegyzéke tárgyában. — A névjegyzékek felolvasattik, tudomásul vétetik, annak kinyomtatása és a bizottsági tagok között leendő szétosztása elhatározattatik.

28. Moson vármegye közönségének átíratá Őfelségehez intézendő részvételfirat együttes felterjesztése tárgyában. — Tudomásul vétetik.

29. Bars vármegye közönségének átíratá a genfi „Beaurivage” fogadó megvásárlása iránt a képviselőházhoz intézendő feliratuk pártolása tárgyában. — Tudomásul vétetik.

30. Hódmezővásárhely közönségének átíratá az anarchista tanok követőinek a svajci szövetség területén leendő meggátlása iránt a képviselőházhoz intézett feliratuk pártolása tárgyában. — Tudomásul vétetik.

31. Győr szab. kir. város közönségének átíratá a városok által kibocsátandó közszégi kölcsönkötvények bélyeg, adó és illeték mentessége iránti feliratuk pártolása tárgyában. — Tudomásul vétetik.

32. Baja város törvényhatóságának átíratá a bajabátaszéki dunahídi kiépítése tárgyában a kereskedelmi miniszteriumhoz intézett feliratuk pártolása iránt. — Tudomásul vétetik.

33. A helybeli izraelita népiskola 1897. évi zárszámadása és 1898. évi költségvetése. — Tudomásul vétetik.

34. Szabó László városi II-od mérnök kérvénye négyheti szabadságidő megadása iránt. — A kért szabadságidő engedélyeztetik.

35. Czervenkovits Sándor lajstromzó kérvénye fizetési előleg iránt. — A fizetési előleg megadatik.

36. Burnách Márton ügyészségi irodaietzi kérvénye hatheti szabadságidő és 150 ft fizetéselőleg megadása iránt. — A szabadságidő és fizetési előleg megadatik.

37. Kereskedelemügyi miniszter rendelete a város közönsége részére a közevetvám szedési jognak az 1898—1902. évekre leendő engedélyezése iránt. — Tudomásul vétetik.

38. Polgármester jelentése a javadalmak folyó évi harmadik negyedbeli jövedelméről. — Tudomásul vétetik.

39. A városi tanács jelentése a felső kereskedelmi iskolánál Simits Ferenc óradíjas tanár helyébe Prokopy Imre alkalmazása iránt. — A tanács intézkedése jóváhagyólag tudomásul vétetik.

40. Városi számvonóság előterjesztése a folyó évi költségvetés III. cím 1. és 8. tételénél szükséges póthitel kieszközölése iránt. — A folyó évi költségvetés III. cím 1. és 8. tétele javára összesen 1700 ft póthitel megszavazattatik.

41. A vásártér rendezésére kiküldött bizottság jelentése. — A vásártér megnagyobbítása céljából a törvényhatósági bizottság hajlandó a vármegye közönségének tulajdonát képező két kaszárnyaépületért 2500 ftot felajánlani s átadna ezenkívül a vármegyeház kertje végében fekvő térségből annyit, hogy ott 12 öl szélességű utcaterület maradjon. A vételárát kamat nélkül 5 egymásután következő részletben fizetné le s az első részlet az átvételkor fizetnének. Addig is még az átvétel megtörténik a külső kaszárnyaépületet használatba venné és érte évi haszonbért fizetne. Egyszermind ezen ügy tárgyalását a vármegye határozatának kézhez vétele után megtartandó közgyűlésre kitűzi.

42. Gruits Néca és társainak kérvénye olesó ház-helyek átengedése iránt. — Folyamodóknak „Kis-Bécs” mellett 41 és a kernya-szivaczi járásföldön 80 ház-hely

adatik 200 □ ölével, később megállapítandó kedvező fizetési feltételek mellett és olcsó vételárban oly kikötéssel, hogy az csak házipítésre használható, s minthogy kérvényezők szegénysorsuk, a telkekkel való üzérkedés megakadályozandó.

A házépítések realizálása az e célból kiküldött 9 tagú bizottság feladatát képezné s illetve azok közbenjárásával lenne keresztülviendő.

Egyben, törzsvagyonelidegenítése célozta, az ügy most már tárgyalásra kitűzték.

43. Kulich Márton városi végrehajtó kérvénye segély iránt. — Kérvényezőnek 25 frt pénzsegély szavaztatik meg.

A november hó 3-án megtartandó jegyzőkönyv-hitelesítésre Bittermann Nándor, Ehrlich Nándor, dr. Falcione Nándor, Frey Imre, Fejér Gyula és Karakasevits Milivoj bizottsági tagok küldettek ki.

Ezzel a főispán a bizottsági tagoknak megjelenésükért köszönetet mondva, a közgyűlést feloszlatta.

A közgyűlés dr. Vojnits István főispán elnökének ért véget.

Ujdonságok.

A királyné emléke. A zombori kaszinó-egylet választmányja Erzsébet királyné elhunytá főlött való részvét kifejezése céljából tegnap esti 6 órakor ülést tartott. Az ülésről jövő számunkban közlünk tudósítást.

Királyi kihallgatás. Ofelése a király, f. hó 27-én általános kihallgatást adott. A kihallgatáson megjelent Gaál Ferenc szabadkai zenedeigazgató és országbiru zeneköltő is és megköszönte a koronás arany érdemjellel való kitüntetését.

Tábori mise. Ma, minden szentek napján teszik le az idei ujoncok az ünnepélyes esküt. Ebből az alkalomból a Szent-Háromság téren tábori mise lesz. Odry Lajos segédlelkész magyar, német és szerb nyelven alkalmi beszédet mond.

Katonai szemle. Forinyák Béla m. kir. honvédségi adlatus — altábornagy e hó 26-án este Újvidékre érkezett, s másnap hivatalos szemlét tartott az ottani honvéd zászlóalj felett.

Kinevezés. A m. kir. igazságügyminiszter Gegesi Árpád tordai kir. törvényszéki joggyakornokot a szabadkai kir. járásbíróvá aljegyzővé nevezte ki.

A királyné szobrára. Bács-Gombos község képviselőtestülete az október hó 30-án tartott ülésén egyhanglag 100 koronát szavazott meg a Budapesten állítandó Erzsébet magyar királyné emlékszobrára.

Hangverseny. Zombor szab. kir. város felső kereskedelmi iskolájának ifjusága f. hó 26-án a „Vadászkürt” szálló termeiben táncmulatsággal egybekötött hangversenyt rendez, mely a múlt években rendezettekhez hasonlóan igen sikeresnek és látogatottnak ígérkezik. A hangverseny műsora a következő: 1. Induló Jebantól, előadja az ifjusági zenekar. 2. Felolvasás, tartja Prokópy Imre felső keresk. iskolai tanár. 3. Magyar nemzeti bordal Nyisnyaitól, előadja az ifjusági zenekar. 4. Az utolsó sor. Költemény Váradtól, szavalja Betnár Béla felső oszt. tanuló. 5. Részlet az Ördög Róbert c. operából, cimbalmon előadja Piery Antal közép oszt. tanuló. 6. Az öreg asszony meséje. Melodráma, szövegét írta Váradtól, zenéjét szerzte Czobor Károly, szavalja Bokor A. közép oszt. tanuló, hegedűn kíséri Baader B. felső oszt. tanuló, zongorán kíséri Horvátovits F. közép oszt. tanuló. 7. Magyar dalok. Előadja az ifjusági zenekar. 8. A monolog ellen. Monolog Ábrányi Emiltől, előadja Fejes Antal felső oszt. tanuló. 9. Nép-dalok Hegyi Jenőtől, előadja az ifjusági zenekar. Belépődíj személyenként 1 frt. A hangverseny 8 órakor kezdődik. Felülvezetés — a jótékony célra való tekintettel — köszönettel fogadtatnak s a hírlapokban nyugtáztatnak.

Első cikkünk. Mai számunk vezércikk rovataiban Beksich Gusztáv egy cikkét közöljük, a melyet a jeles író Horváth Boldizsár halála alkalmából írt.

Általános jövedelmi pótadó. Zombor sz. kir. város tanácsa közbírá teszi, hogy az ingatlan birtok után 1898. évre kivetett és a zombori m. kir. pénzügyigazgatóság által a f. évi 89913.III. 1898. számú intézkedése szerint megállapított általános jövedelmi pótadóról szóló lajstrom az 1888. évi 44. t. c. 16. §-a értelmében 8 egynásután következő napon át, vagyis 1898. évi október hó 28-ától kezdve 1898. évi november hó 4-éig bezárólag betekinthetés végett a város adóügyi osztályánál közszemlére kitétetik azon figyelemzettel, hogy: a) azon adózók, kik a fentemlített kivetési lajstromban tárgyalt adónemmel már a múlt évben voltak megróva, a lajstrom kitételének napját; b) azon adózók pedig, kik a szóban levő kivetési lajstromban megállapított adóval a folyó évben első ízben lettek megróva, ebbeli adótartozásuknak az adókönyvecskébe történt bejegyzését követő 15 nap alatt netáni felszámolásait a város polgármesterénél előterjeszthetik, megjegyeztetvén, hogy az elkésve beadott felebbezések visszautasításit fogják.

Esküvő. Rajcsich László, ügyvédjelölt szombaton esküdtött örök hűséget Szalay Mariska kisasszonynak, öz. Szalay Frigyesné leányának.

Eljegyzés. Báró Luzenszky Henrik, gömörmezei nagybirtokos, eljegyezte néhai Majoros József, volt bacsmezei törvényhatósági bizottsági tag özvegyének szül. Debelyacszy Irénnek leányát, Margitot.

Artézi kut Cservenkán. Cservenkáról írják: Tegnap, f. hó 26-án érkezett községünkbe Vörös J. topolyai kutturómester, kivel községi képviselőtestületünk egy artézi kut furása iránti szerződést a napokban kötötte meg, melynek értelmében a községhez sarkán kijelölt helyen Vörös a furást e hó 29-én kezdi meg. A furatás költségeinek fedezésére 1000 frt van előirányozva.

Sakk-egylet. Újvidéken sakk-egylet alakult és elnökévé Noa József kir. albiró, alelnökeivé pedig Náray T. és Dr. Balla Emil választottak.

Esküvő. Dr. Czédly Károly, köz- és váltó-ügyvéd szombaton esküdtött örök hűséget Parlagi Irén kisasszonynak a bajai róm. kath. plébánia templomban. — H e g e r Ferenc makói főgimnáziumi tanár szombaton délelőtt vette oltárhoz Lissák Mariska kisasszonyt Baján.

Névmarosítás. Kiskoru Schlesinger Dezső és Schlesinger Gyula bajai lakosok vezetéknévüket belügyminiszteri engedéllyel „Somlyó”-ra változtatták.

Eljegyzés. Vljakovic István rigyicai szerb tanító eljegyezte Uvalics Milena kisasszonyt, Uvalics Szrdan lalityi szerb tanító leányát.

Gyászhir. Simonyi János, a helybeli selyembőrtárak igazgatója hirtelen elhunyt. Temetése nagy részvét mellett ment végbe.

Esküvő. Dr. Kovatsits Kálmán, 6-becsei szolgabíró f. évi november hó 7-én esküszik örök hűséget Ruttkay János, cs. és kir. kamarás, huszár ezredes leányának, Tini kisasszonynak.

Hirtelen halál. Vojnits István szabadkai lakos esztörtökön délelben a vasuton elakart utazni, de rosszul lett s baza szállították s alig néhány pernyi szenvedés után hirtelen elhunyt. Az elhunytban Vojnits Máté szabadkai városi főügyész testvérét gyászolja.

Eljegyzés. Szkenzerovits Simon okl. gyógyszerész eljegyezte Reidl Terka kisasszonyt Reidl János kucurai postamester leányát.

Eljegyzés. Vidákovich Jakab eljegyezte Ivánkovich Mariska kisasszonyt Nemes-Militissen.

Eljegyzés. Hoffenreich Károly Konstantin bajai gyógyszerész jegyet váltott Reich Bella kisasszonynyal Kalocsán.

Öngyilkosság. Mult vasárnap reggel az újvidéki futtakai országuton egy uriasan öltözött középkorú embert találtak halva az árok mellett, ülő helyzetben, átlótt halántékkal. Öltözetét kikutatták, de semmit sem leltek nála, mi nyomra vezethetett volna, még a revolver is hiányzott, csak az ujdonaúj tokja volt meg. A rendőri nyomozás megállapította, hogy az illető Ruvald János 6-becsei munkafelügyelő s úgy az 6-becsei mint a titeli szolgabíró és megkülönböztetett személyleírásban felismerte az azonosságot. A boncolás öngyilkosságot állapított meg, melynek indoka ismeretlen; csak valószínű, hogy Titelen járt a vasuti munkálatoknál állást keresni s onnan Újvidékre jött, hol néhány napig tartózkodott. Hulláját a „Teve” és „Erzsébet” szállodák személyzete ismerte meg.

Egy szabó, aki sikkaszt. Z. J. Zenta városi alkalmazott ruhát akarván csináltatni, megvette a posztót és a ruhához szükséges egyéb kellékeket és átadta azt egy szabónak elkészítés végett. A szabó sokáig huzta, halasztotta a munkát, végre a megbízó rajta ment és követelte vissza a szövetet. Hosszas kutatás után azonban kitudt, hogy a szabó a rábízott szövetet zálogházba csapta. Z. J. a sikkasztó szabót följelentette.

Halálos szerencsétlenség. A szabadkai vasuti teherpálya udvarban, f. hó 28-án, pénteken d. e. 11 órakor — tolatás közben — végzetes szerencsétlenség történt. Kladek Gergely kömüves vállalkozó a bácsalmási kir. jbirósági épületek átalakítására téglát rakott az egyik vagonba; mikor már a vagon megtelt téglával, Kladek Gergely és Rózsemberszky Károly fuvaros a vaggont az utból tovább akarták tolni s amint tolták, hátulról három vagon — tolatás folytán — sebesen iramodott feléjük, amit ők nem vettek észre. Az erős összecsapódás következtében Kladek Gergely rögtön meghalt, míg Rózsemberszky Károly egy negyedórai szenvedés után szintén kiadta lelkét. Mindkét halottat az ugynevezett zentai temető hullaházba szállították. — A gondatlanságból származó szerencsétlenség ügyében a kir. törvényszék megindította a vizsgálatot.

Verekezés az országuton. Adáról írja levezelőnk: Könnyen végzetes lehetett volna találkozása Guborini Jéftó moholi és Pesti György adai legényeknek a mult héten. Ki a hiresebb, az adai-e, avagy a moholi legény? nyilván ezen világtörténelmi fontosságú kérdést kellett az utkor számára elődönteni. Gyanutlanul hajtott a moholi uton Pesti, midőn elebe ugrott G. Jéftó és dulakodást kezdett. A vége az lett, hogy egy kocsiölöcsel egy kólintóba főbe Guborini Pestit, hogy az elájult. A vérző sebet Adán az orvos bekötötte, ma már nincs is Pestinek semmi baja. Csak valahogy eszükbe ne jusson az adai legényeknek, hogy most már a renomméjukon ejtett csorbát kiköszörüljék.

Razzia. Zentáról írják: Kecskemét körül a mult hetekben nagyobb szabású lopások történtek. A meg-ejtett nyomozás szálat Zentára vezettek. A mult héten a n-kikindai és helybeli csendőrök erre nagy razzia-t tartottak nálunk és az előző nyomon következtében több lovat elkoboztak olyanoktól, kik a lovak járatait elő-mutatni nem tudták. A lovak egynemelyikéről már is kiderült, hogy a kecskeméti lopásból származtak, bár jelenlegi tulajdonosaik a mellett bizonykodnak, hogy ők a lovakat jöhizemüleg vették meg.

Öngyilkos cigányleány. Kolompár Janka, bajai 16 éves cigányleány mult hó 23-án éjjel 11 órakor a szülei hálytól megszökött és a Dunába vetette magát. Néhányszor segítségért kiáltott, de mert segítségére nem jöhettek, a hullámokban elmerült. Édes anyja rosszat sejtve, hajnali 3 órakor kiment a Dunára és ott találta a parton leányának kendőjét és cipőjét. A leány azért követte el az öngyilkosságot, mert anyja nem engedte meg neki, hogy magyar legényt szeressen.

A bor hatása. A napokban Janczen János szeghegyi lakos több szeghegyi társával a Magos-féle korsmában mulatott, miközben jócskán bevettek a földi jóból, innen a Mikuska-féle korsmába mentek, hol még 2 és fél liter bort rendeltek, ez ép elég volt ahhoz, hogy megbotránkozva utasítsák vissza a korsmárosnak a fizetés végett eladott kérelmet s lármázva jelentették ki ünnepélyesen, hogy pénztük nincs s ezen okból ők nem fizetnek; a lármára a járórok bemettek s a lármázókat fizetésre és csendre szólították fel, ámde fizetés helyett megugrottak, de szerencsétlenségükre a rendőrök később újból találkoztak velük s éjjeli csendháborítás miatt és a személyazonosság megállapítása végett a község-házhoz akarták őket kísérni, de ők nem engedelmeskedtek, ekkor történt, hogy más híján a pipaszár is lehet fegyver, mert Janczen Szatmári János rendőrt a pipával szemközt vágta és megsebesítette. A feljelentés megtételén, ki fog sülni, hogy a pipaszár rossz fegyver részeg ember kezében.

Allást keres. Egy ág. h. ev. 22 éves, nőlen, az iglói állami tanítóképzőben nyert jó oklevélrel s 2 évig a tanítói pályán elismerő sikerrel működő, zenében jártas — beszél magyarul, németül és tótul — tanító, a Bácskában szeretne tanítói állást nyerni. Szives megkeresések Gombaszéghy Sándor címre Bulkeszre címzendők.

Vonatok indulása és érkezése Zomborban. Az október hó 1-től érvényes vasuti menetrend szerint Zomborban a következő időkben érkeznek, illetve indulnak a vonatok:

1. Szabadka felé indulás: Reggel 6 óra 46 percor személyvonat, déli 11 óra 54 percor személyvonat és esti 8 óra 35 percor vegyesvonat.

2. Szabadka felől érkezés: Reggeli 6 óra 45 percor vegyesvonat, délutáni 3 óra 34 percor személyvonat és esti 8 óra 34 percor személyvonat.

3. Gombos felé indulás: Reggeli 6 óra 55 percor vegyesvonat, délutáni 3 óra 41 percor személyvonat, és esti 8 óra 41 percor személyvonat.

4. Gombos felől érkezés: Reggeli 6 óra 39 percor személyvonat, déli 11 óra 47 percor személyvonat és esti 8 óra 25 percor vegyesvonat.

5. Baja felé indulás: Reggeli 7 óra 05 percor személyvonat, délutáni 4 óra 05 percor vegyesvonat.

6. Baja felől érkezés: Reggeli 6 óra 25 percor vegyesvonat, délutáni 3 óra 23 percor személyvonat.

7. Újvidék felé indulás: Hajnali 2 óra 55 percor vegyesvonat, délutáni 3 óra 51 percor személyvonat.

8. Újvidék felől érkezés: Reggeli 6 óra 30 percor személyvonat, esti 7 óra 17 percor vegyesvonat.

Felelős szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó:

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Pályázat tanítói állásra.

A szántovai róm. kath. népiskolánál megüresedett magyar-sokac nyelvű előléptetés esetére még egy szinten magyar-sokac ajku tanítói állásra november 20-ig pályázat hirdetik. Az 1. állás javadalmazása: a) 365 frt készpénz a község pénztárából előleges negyed évi részletekben; b) 6¹²⁹³ hold szántóföld adóteherrel; c) 3 szoba, konyha, éléskamrából álló szabad lakás, mely mellett konyhakert. Megkivántatik: a magyar és sokac nyelvben való teljes jártasság. A megválasztandó tartozik a mindennapi iskolán kívül az ismétlőiskolát is külön díjazás nélkül ellátni.

A 2 ik állomás javadalmazása: a) 400 frt készpénz előleges negyedévi részletekben a község pénztárából; b) 2 szoba és konyhából álló szabad lakás konyhakerttel. A megválasztandó tartozik állomását azonnal elfoglalni, mely naptól fogva fizetése is folyóvá fog tétetni. A kellőleg felszerelt kérvények a szántovai róm. kath. iskolaszékre címezve főt. Maison Mihály ker. esepres urhoz Rigyicára küldendők.

Szántova, 1898. október 29.

Czár András,
plébános, iskolasz. elnök.

3-1

6497. sz.

kig. 1898.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye zombori járásához tartozó és Csonopla, Kerynaja, Nemes-Militics és Gyulafalva községekből alakult állategészségi kört képező csonoplai körállatorvosi állás leköszönés folytán megüresedvén, ezen állásnak betöltése iránt ezennel pályázat hirdetik.

Felhivatnak a pályázni óhajtok, hogy ezen évi 600 frt készpénzfizetéssel és kölcsönösen megállapítandó látogatási és huszemle díjakkal javadalmazott állásra az 1883. I. és 1888. VII. t. c. értelmében felszerelt pályázati kérvényeiket alulírott főszolgabíróhoz folyó évi november hó 30-ig terjesszék be, mert a később érkezettek figyelembe nem vétetnek.

Zombor, 1898. október 25-én.

Tárczay,
főszolgabíró.

3-1

12134. sz.

kig. 1898.

Pályázati hirdetmény.

Ada községben megüresedett közigazgatási jegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Ezen állással egybekötött javadalmazás:

1. Évi 800 frt készpénz.

2. 200 frt lakbér; amennyiben pedig a volt természetbeni lakás a községhez céljaira fel nem használtatnék, természetbeni lakás.

3. Hat kerületi lán (a 2200 □ öl) föld haszonélvezete, melytől az adót és illetékegyenértéket a község fizeti.

4. Magán munkálatokért szabályrendeletileg megállapított munkadíjak.

Felhivom pályázni óhajtokat, hogy az 1886. évi XXII. t. c. 74., illetve az 1883. évi I. t. c. 6. §-ában előirt minősítést és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzáam folyó évi november hó 25-ig bezárólag nyújtsák be, mert a később beérkezők figyelembe nem vétetnek.

Zentán, 1898. évi október hó 26-án.

Dr. Mikosevits Kanut,

főszolgabíró.

2-1

5740. szám.

kig. 1898.

Pályázat.

O-Kanizsa községben leköszönés folytán egy gyalogrendőri állás megüresedvén, arra ezennel pályázat hirdetik; felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy kellően felszerelt kérvényüket ezen előléptetéshez folyó évi november hó 4-ig nyújtsák be, mert a későbbben érkezők figyelembe nem fognak vétetni.

Evi javadalmazás teljes felszerelés és ruházaton kívül 300 frt készpénz, mely utólagos havi részletekben fizetetik.

O-Kanizsán, 1898. évi október hó 24-én.

Trenka István,

közs. jegyző.

Popovits,

közs. bíró.

50612. sz.
alisp. 1898.

Hirdetmény.

Ezennel közziré teszem, hogy ónagyméltósága m. kir. kereskedelemügyi miniszter urnak folyó hó 21-én 69736/V. 1898. szám alatt kelt intézkedéssel a magyar királyi vasuti és hajózási főfelügyelőség vezetése alatt, az ó-becse-újvidék-titeli h. é. vasut megépítéséhez szükséges kavicsanyagok a Dunapartól a vasut vonalra szállítása céljából — a vaskapu-titeli vonal 318-319 szelvényéből kiágazólag Lok szigetre tervezett iparvágány engedélyezése ügyében **f. évi november hó 8-ik (kedd) napjának reggeli 9 órára** Lok községbárájának mint összejövetel helyének megjelölésével, közigazgatási bejárást rendelt el.

Egyben a fent tisztelt miniszter urnak 1896. évből 46181/1896. szám alatt kiadott intézkedése, valamint az 1881. évi XLI. t. c. (kisajátítási törvény) 34. §-a alapján mindazon érdekelteket, kik ezen vasut által érdekelve vannak, ezennel felhívom, hogy jogos érdekeiknek megóvása és jogos kérelmeik vagy észrevételeiknek előadása végett a közigazgatási bejáráson vegyenek részt, vagy magukat ott képviseltessek.

Zombor, 1898. október 26-án.

Karácson,
alispán.

A zombori kir. pénzügyigazgatóságtól.

100562. sz.
I. 1898.

Árverési hirdetmény.

A nagyméltósága m. kir. pénzügyminiszteriumnak 1898. évi október hó 8-án kelt 66791/P. M. számú magas rendelete alapján, a törvényhozás utólagos jóváhagyásának feltétele mellett, az államkincstár tulajdonát képező Bács-Bodrogh megyei Titel községben fekvő és az ottani 87. sz. tjkönyvben felvett, jelenleg a pénzügyi szakasz elhelyezésére szolgáló ingatlan ház és kert Titelen, az ottani kir. adóhivatal helyiségében **folyó évi december hó 7-én délelőtti 11 órakor** kezdődő nyilvános szóbeli árverésen el fog adatni.

Becsérték és kikiáltási ár 1200 frt. Árverezni kívánók a kikiáltási ár 10% át bánatpénzzel az árverés kezdetével a kiküldött pénzügyi tisztviselő kezébe készpénzben, vagy állampapírokban letenni tartoznak.

Írásbeli zárt ajánlatok 50 kros bélyeggel, a kikiáltási ár 10% át tevő készpénz avagy értékpapír csatolásával, valamint azon záradékkal ellátva, hogy ajánlattevő az árverési feltételeket ismeri s magát azoknak aláveti, folyó évi december hó 4-ig alulirt kir. pénzügyigazgatóságnál, azontal pedig csakis az árverés napján reggeli 8 órától 11 óráig az árverésre kiküldött tisztviselő kezébe Titelen, a kir. adóhivatalnál, adhatók be.

Elkésve beadott és utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A részletes árverési feltételek alulirt kir. pénzügyigazgatóságnál az irodavezető hivatalos szobájában, valamint Titelen a kir. adóhivatalnál a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Zombor, 1898. évi október hó 25-én.

Kovács,
pü. igazgató h.

2-1

Házeldadás.

Zombor, bánát külváros, a megyeház átellenében levő, a „Két fekete ló“-hoz címzett vendéglő szabad kézből, kedvező fizetési feltételek mellett, eladó.

Bővebb értesítést ad a tulajdonos **Huck Ede**, vendéglős Hódsághon.

3-2

Pályázat.

O-Sztapár községi óvodánál rendszeresített óvónői állásra ezennel **folyó 1898. évi november hó 26-án** lejárandó pályázat nyitattik azzal, hogy ezen állással 300 frt előleges havi részletekben a közpénztárból fizetendő készpénzfizetés, 50 frt lakbér, ugy 10 frt felleltmény kapcsolatos.

Felhívotnak mindazok, a kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket fenti határidőig alulirt felügyelő-bizottsági elnök címére nyújtsák be.

Kelt O-Sztapáron, 1898. évi október hó 24-én.

Popov Bogdán s. k.,
bizottsági elnök.

3-2

9852. szám.
kig. 1898.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Novoszellő községében üresedésbe jött és utólagos havi részletekben kifizetendő évi 276 frt fizetéssel javadalmazott rendőrvetési állásra pályázatot hirdetek.

Mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtnak, felhívom, hogy eddigi működésük és szolgálatukat igazoló szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényüket **f. évi november hó 15-ig** annál is inkább benyújtsák, mert a később érkezettek figyelembe venni nem fogom.

N. Palánka, 1898. évi október hó 19-én.

Lichtneckert,
szolgabíró.

3-2

Villanyos háziessengők,

távbeszélők,

VILLANYHÁRITÓK felállítása, javítása, rendbetartása.

ÁLLANDÓ NAGY VÁLASZTÉK:

csengők, sodronyok, billentyűk, elemek,

VILLANYOZÓ-GÉPEKBE

TELTSCHE GÁSPÁR,

lászerezeti, elektrotechnikai és mechanikai műintézetben

5-2

ZOMBOR.

Vidéken új berendezések és javítások elfogadtnak.

Házeldadás.

Alulirt Zombor város területén levő, bajai-utcai 29. sz. lakháza, mely 4 szobából és mellékhelyiségekből áll, szabad kézből eladó, esetleg jövő év május 1-től hosszabb időre bérbe adandó.

Bővebb értesítést szóval vagy írásban alulirtot nyújt.

Pál Antal,
Nemes-Militicsen.

3-2

Hirdetmény.

Alulirtot, ki Zombor szab. kir. városnak 23 éven át főkertésze voltam és ezen idő alatt tölem tehetőleg a legnagyobb buzgósággal és előzékenységgel igyekeztem a nagyérdemű közönség szakmába vágó igényeit és megbízásait teljesíteni. A nagyérdemű közönségnek ezennel becses tudomására hozom, hogy **1898. évi október hó 1-től kezdve, a bajai utcában lévő 23. szám alatti házamban, valamint az ezzel szemben fekvő „Zsivánovits“-féle nyaralóban**, egy a mai modern követelményeknek minden tekintetben megfelelő, dűsan felszerelt

dísz-, mű- és kereskedelmi kertészüzletet

nyitottam, a melyben minden e szakmába vágó, ugymint: virágkoszorúk és virágcsokrok a legújabb és modern kiállításban, — továbbá: rózsák, dísznövények, cserépvirágok, virág- és konyhakerti palánták, szóval a kertészet körébe tartozó mindennemű cikkeket a legzölsebb kiállításban a legolcsóbb árak mellett kaphatók lesznek.

Továbbá ajánlom magam sírok díszítésére, ugymint új díszkertek, illetve az utóbbiakhoz való tervrajzok elkészítésére a legújabb és legolcsóbb minták szerint legolcsóbb árak mellett. Midőn ezuttal a nagyérdemű közönségnek eddigi, 22 éven át tapasztalt szíves jóindulatáért köszönetemet fejezem ki, a legnagyobb előzékenységgel fogok iparkodni ezen pártfogást a jövőben is teljes mérvben kiérdemelni.

Maradtam magamat további kegyeikbe ajánlva és szíves pártfogásukat ezuttal is kérve

GÖSER VIDA,

mű- és díszkertész.

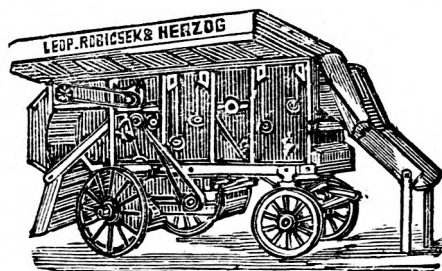
ZOMBOR, bajai utca 23. házszám.

10-7

Vas- és fém-esztergálás.

GAZDASÁGI GEP- és MECHANIKAI MÜHELYE, FEMÖNTÖDE

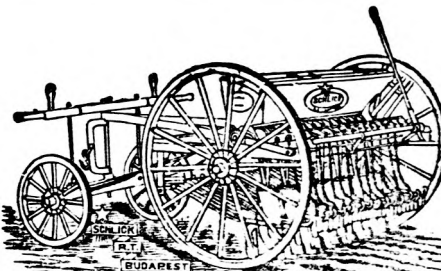
VARRÓGÉP-JAVÍTÓ INTÉZETE

CZEISEL JÓZSEF

ZOMBOR,

Zarándok-(Sóház-)u. 105.

Varrógép alkatrészek.

Készíték mindennemű gazdasági gépeket, ugymint: kukorica-morzsolókat saját jobbitott mintám szerint felülmúlva az eddig készített morzsolókat. Szecskavágókat, darálókat, répvágókat, szivattyukat, fecskendőket, vetőgépeket, konkolytisztítókat (Trieur), dugattyukat szivattyukhoz és gőzkazánokhoz minden nagyságban, fémöntvények minta vagy rajz szerint.

Vas- és fém-esztergálás.

Raktáron tartok mindennemű gazdasági cikkeket és technikai dolgokat. Gépolaj, consistens zsír, dobsinek magas bordákkal, forraló csövek gőzkazánokhoz, csövek kovácsolt vasból vízvezetékeknek, vas- és rézpótlékok, mézgaárak, mézga szelencék, zsinórok, buvó lapos zsinórok, vízmutató üvegek, csavarok, kulcsok és mindennemű szerszámokat.

Sőrccsapok és szelelő csapszegek. Gépszijjak elsőrendű szinbórból.

Feszmerők (manometer) ujak és javításoknak külön berendezett osztály, feszmerők kipróbálása ingyen eszközöltetik.

Mindennemű javítások elfogadtnak, ugyszintén gazdasági gépeket, lakatos épületmunkákat és VARRÓGÉP-JAVÍTÁSOK jutányos árak mellett eszközöltetik.

Malmok rekonstruálása, berendezése és bármennemű iparvállalat berendezése

*-3

Gépszijjak elsőrendű szinbórból.